

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ÁLLAMHÁZTARTÁS HELYI SZINTJÉT
ELLENŐRZŐ IGAZGATÓSÁG

Ikt. szám: EL-4044-167/2024
Ügyintéző: Kanyó Lóránt István
Telefonszám: +36 1 476 3877

Takács Károly Béla
polgármester
Balatonvilágos Község Önkormányzata

Balatonvilágos

Tárgy: Felhívás intézkedési terv összeállítására

Tisztelt Polgármester Úr!

Az Állami Számvevőszék (továbbiakban: ÁSZ) befejezte „Az önkormányzatok helyi adóztatási tevékenységének ellenőrzése – Ingatlanadóztatás – Balatonvilágos Község Önkormányzata” című ellenőrzését. Az ellenőrzésről készült számvevőszéki jelentést a szükséges intézkedések megtétele céljából mellékelten megküldöm.

Kérem, hogy az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 33. § (1) bekezdésében előírtak alapján a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódóan intézkedési tervet összeállítani, és azt a jelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül az ÁSZ részére megküldeni szíveskedjen.

Tájékoztatom, hogy a tervezett intézkedésnek alkalmasnak kell lennie a feltárt hiányosság megszüntetésére, a mulasztás következményeinek kezelésére. A tervezett intézkedés kapcsán szükséges a végrehajtásért felelős személy (munkakör) és a végrehajtás határidejének rögzítése.

A jelentés az ÁSZ hivatalos honlapján, a <https://www.asz.hu/jelentesek> menüpont alatt érhető el.

Egyidejűleg megköszönöm Polgármester úr és munkatársainak az ellenőrzésünk eredményes lefolytatásához nyújtott segítségét!

Budapest, időbélyegző szerint

Tisztelettel:

az Állami Számvevőszék elnöke nevében:

dr. Baffia Gergely Gábor

igazgató, kiadmányozó

Állami Számvevőszék

Államháztartás helyi szintjét ellenőrző igazgatóság

Melléklet: *„Az önkormányzatok helyi adóztatási tevékenységének ellenőrzése – Ingatlanadóztatás – Balatonvilágos Község Önkormányzata”* ellenőrzésről készült számvevőszéki jelentés

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

**Az önkormányzatok helyi adóztatási
tevékenységének ellenőrzése - Ingatlanadóztatás**

Balatonvilágos Község Önkormányzata

2024.

24127

www.asz.hu

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

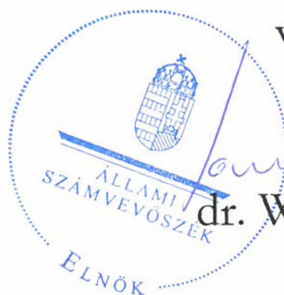
JELENTÉS

Az önkormányzatok helyi adóztatási
tevékenységének ellenőrzése - Ingatlanadóztatás

Balatonvilágos Község Önkormányzata

2024.

24127

www.asz.hu

dr. Windisch László

elnök

ELLENŐRZÉSI IGAZGATÓSÁG:

**ÁLLAMHÁZTARTÁS HELYI SZINTJÉT ELLENŐRZŐ
IGAZGATÓSÁG**

ELLENŐRZÉSI IGAZGATÓ:

DR. BAFFIA GERGELY GÁBOR ellenőrzési igazgató

ELLENŐRZÉSVEZETŐ:

KANYÓ LÓRÁNT ISTVÁN ellenőrzésvezető

Jelentéseink az interneten a
www.asz.hu címen olvashatók.

IKTATÓSZÁM: EL-4040-005/2024.

TÉMASZÁM: 2740

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V-1084

TARTALOMJEGYZÉK

■ AZ ELLENŐRZÉS ALAPADATAI.....	5
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE ÉS AZ ELLENŐRZÖTT SZERVEZET.....	7
■ ÖSSZEFOGLALÁS.....	9
■ AZ ELLENŐRZÉS FÓKUSZKÉRDÉSEI.....	11
■ MEGÁLLAPÍTÁSOK.....	12
■ JAVASLATOK.....	25
■ MELLÉKLETEK.....	26
I. sz. melléklet: Értelmező szótár.....	26
II. sz. melléklet: Az ellenőrzött szervezetek jegyzéke.....	28
III. sz. melléklet: Ellenőrzési kritériumok.....	29
IV. sz. melléklet: A helyi ingatlanadókat és adóalanyok a 2023. és a 2024. években.....	32
■ FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK.....	33
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE.....	34

AZ ELLENŐRZÉS ALAPADATAI

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

Az ellenőrzés célja az volt, hogy értékelje Balatonvilágos község helyi ingatlanadóztatásának és adóhatósága feladatellátásának szabályszerűségét, célszerűségét és eredményességét. További cél volt, hogy az ellenőrzés megállapításai és következtetései segítsék az önkormányzati képviselő-testületeket a jogszabályokkal és a helyi sajátosságokkal összhangban álló helyi adópolitika kialakításában és az azt végrehajtó adóigazgatási szervezet megszervezésében. Az ellenőrzés célja volt annak megállapítása is, hogy az Önkormányzat¹ által bevezetett, ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó rendeleti szabályok összhangban vannak-e a helyi adópolitikai célokkal, tartalmuk tükrözi-e a település helyi sajátosságait és az adóhatósági feladatellátás biztosítja-e az önkormányzati bevételek feltárását és beszedését.

Ennek keretében az ÁSZ² értékelte, hogy az Önkormányzat által bevezetett, ingatlanokat terhelő helyi adókról szóló adórendelet³, valamint az adóhatóság⁴ döntései, adóztatási gyakorlata a vonatkozó jogszabályokkal összhangban állnak-e.

AZ ELLENŐRZÉS TÍPUSA

Kombinált ellenőrzés.

AZ ELLENŐRZÖTT IDŐSZAK

Az 1. fókuszkérdésnél a 2023. év, valamint a 2024. évnél az ellenőrzés megkezdését megelőző napjáig (2024. április 2.) tartó időszaka.

A 2. és 3. fókuszkérdésnél a 2023. év, valamint a 2024. évnél az ellenőrzés megkezdését megelőző napjáig (2024. április 2.) tartó időszaka, a 2020-2022. évek adatainak bázisadatként való felhasználásával.

AZ ELLENŐRZÉS TÁRGYA

Az Önkormányzat képviselő-testületének ingatlanokat terhelő helyi adókkal, azaz az építményadóval, a telekadóval és a magánszemély kommunális adójával kapcsolatos rendeletalkotási tevékenységének és az adóhatóság tevékenységének az ellátása.

Az ellenőrzés kiterjed minden olyan körülményre és adatra, amely az ÁSZ jogszabályban meghatározott feladatainak teljesítéséhez, valamint a program végrehajtása folyamán felmerült újabb összefüggések feltárásához szükséges.

AZ ELLENŐRZÉS JOGALAPJA

Az ellenőrzés jogszabályi alapját az ÁSZ tv.⁵ 5. § (8) bekezdésének előírásai képezik.

AZ ELLENŐRZÉS MÓDSZERE

Az ellenőrzést az ellenőrzési program szempontjai, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, az ellenőrzés általános szakmai szabályai és az ellenőrzésre irányadó ÁSZ módszertanok alapján végeztük.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése az ellenőrzött szervezetek által rendelkezésre bocsátott dokumentumokra, adatokra és az ASP⁶ Adó és az Iratkezelő szakrendszerek, illetve a KGR-K11⁷ számviteli adatgyűjtő rendszer adataira alapozva megfigyelés, szemle (szemrevételezés), kérdésfeltevés (információkérés), mintavételezés, valamint elemző eljárás útján történt. Emellett az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartozott minden egyéb – az ellenőrzés folyamán feltárt, az ellenőrzés szempontjából információt tartalmazó – releváns dokumentum (ideértve különösen a helyszínen felvett jegyzőkönyvet) is.

Az ellenőrzés lefolytatásához az ellenőrzött szervezet a tanúsítványok kitöltésével, valamint az ÁSZ által kért dokumentumok, adatok, információk megküldésével és az ellenőrzés során szolgáltatott adatokat. Az adómegállapítás, fizetési kedvezmények engedélyezése szabályszerűségét mintavételi eljárással ellenőrizte az ÁSZ. Az ÁSZ 12 mintatételben, 30 adóhatósági határozat szabályszerűségét ellenőrizte. A mintatételek kiválasztása véletlenszerűen történt meg, az adóhatóság nyilvántartásában lévő adótárgyak és ügyek közül, öt – adómegállapításra vonatkozó – mintatétel kivételével, melynek során a kiválasztás címadatok alapján történt meg annak érdekében, hogy feltárható legyen, volt-e olyan adótárgy, amelyet nem adóztatott az adóhatóság. Az ellenőrzött mintatételekre vonatkozó megállapítások nem vetíthetők ki a teljes sokaságra, a megállapításokat az ÁSZ az adott ellenőrzött mintatételek vonatkozásában tette.

Az ÁSZ a helyi adópolitikai elképzelések és a települési sajátosságok feltárásával értékelte, hogy az adórendelet e szempontoknak mennyiben felelt meg. Az ÁSZ a helyi adópolitikai célokkal akkor tekintette összhangban állónak az adórendeletet, ha az hatását tekintve támogatta az adópolitikai célok teljesülését.

Az ÁSZ az adóhatósági feladatellátás szabályszerűségéből, a meglévő kapacitásokból, valamint az ezer Ft adóbevételre jutó adóhatósági költségek alakulásából következtetett arra, hogy az adóhatóság rendelkezett-e azzal a potenciállal, amellyel eredményesen tudta a helyi adópolitikát végrehajtani.

Az ÁSZ – az adórendelet szabályainak érvényre juttatása körében – az eredményesség megítélésékor a III. számú melléklet 2. pontjában foglalt szempontokat tekintette mérvadónak.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE ÉS AZ ELLENŐRZÖTT SZERVEZET

Balatonvilágos község a Balaton déli partjának egyik települése, Somogy vármegyében, a Siófoki járásban található, három vármegye találkozásánál, Siófok várossal (Somogy vármegye), Enying várossal (Fejér vármegye) és Balatonfőkajár községgel (Veszprém vármegye) határos. Állandó lakossága a BM által közzétett

adatok alapján 2022. év elején 1473 fő, 2023. év elején 1468 fő, 2024. év elején 1467 fő volt. Balatonvilágos – amely magában foglalja Balatonaligát is – üdülőközség, legfontosabb és arányaiban a legnagyobb bevételi forrásai az idegenforgalomhoz kapcsolódnak. A település kiemelendő adottsága még a magas aranykorona-értékkel rendelkező termőföld. Ennek megfelelően a TEIR⁸ 2022. december 31-ei adatai alapján a letelepedett 369 gazdasági szervezetből 113 a szálláshely, vendéglátás,

ingatlanügyletek, 43 pedig a mezőgazdaság ágazatba tartozott.

Az Alaptörvény⁹ értelmében a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről. Az Mötv.¹⁰ rögzíti, hogy a helyi adóval kapcsolatos feladatok ellátása a helyi önkormányzatok feladata.

Az Önkormányzat a Htv.¹¹ 1. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazással élve illetékességi területén az adórendelettel az építményadót, a telekadót és a magánszemély kommunális adóját vezette be. A hatályos szabályozást eredményező utolsó jogszabálmódosítás 2023. január 1-jén lépett hatályba.

Az **építményadó** mértékét illetően az Önkormányzat övezeteket alakított ki. 2022-ig az adó mértéke az egyik övezetben 900 Ft/m², a másik övezetben 720 Ft/m² volt. 2023. január 1-jétől az Önkormányzat az ingatlanok vízparthoz képesti fekvését jobban figyelembe vevő, három adómérték-övezetet alakított ki. A közvetlenül a vízpartokon fekvő, a III. övezetbe tartozó ingatlanok adóterhe 1600 Ft/m², a vízparttól távolodva pedig 1100 Ft/m² (I. övezet) és 900 Ft/m² (II. övezet) az építményadó mértéke. Ezen adómértékek az adómaximum összeghatár alatt maradtak (a 2023. évben az adómaximum összege 2190,9 Ft/m²). A 2001-ben bevezetett **telekadó** esetében az adó mértéke **2023-tól** a korábbi 50 Ft/m² összegről vízparton 200 Ft/m², egyéb területen 100 Ft/m² összegre módosult az adórendelet változásával. A **magánszemély kommunális adójának** mértéke 2023. január 1-jétől nem változott, 6000 Ft/adótárgy volt, azonban ebben az adónemben a fizetési kötelezettség a korábbi rendeleti szabályozáshoz képest már nem csak a lakásbérleti jog jogosultját terhelte.

A helyi adó megállapításával, nyilvántartásával, beszedésével összefüggő adóhatósági feladatokat – a Hatásköri tv.¹² és az Air.¹³ rendelkezései alapján – elsőfokú hatósági jogkörben Siófok város jegyzője¹⁴ látta el a Hivatal¹⁵ vezetőjeként. A balatonvilágosi adóhatósági feladatellátás a Kirendeltségen történt, két fő adóigazgatási ügyintéző közreműködésével.

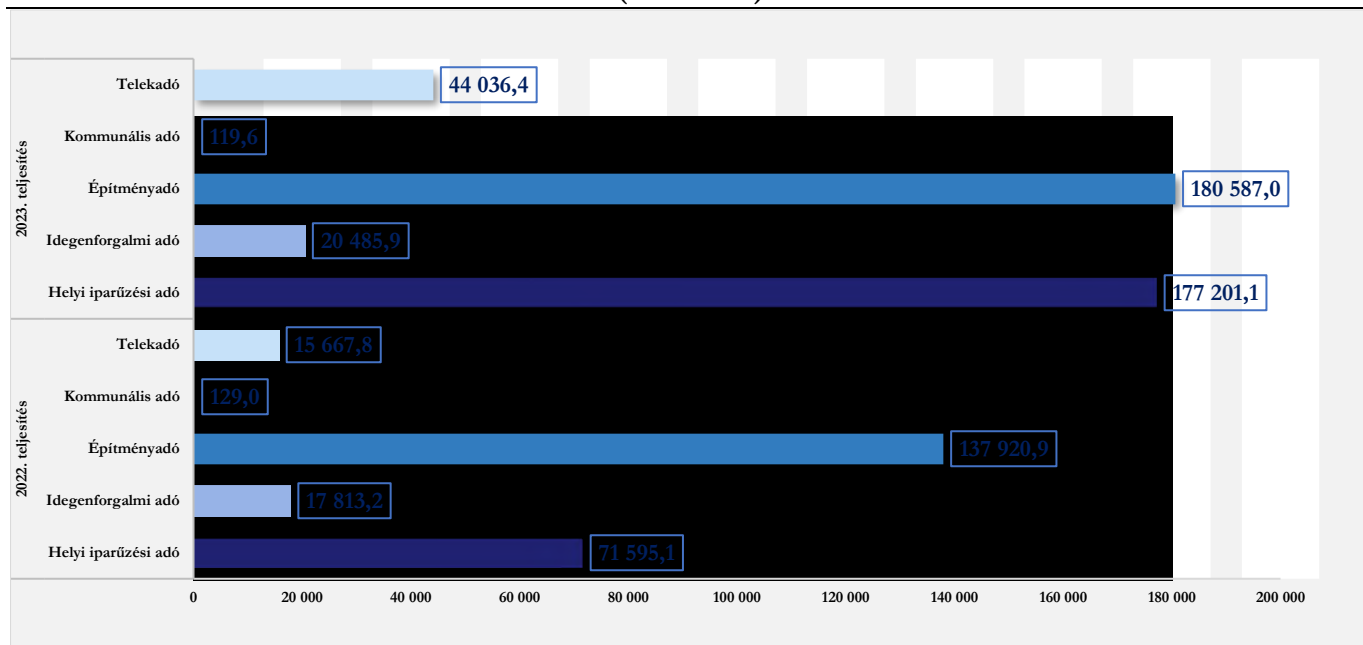
Az adóhatóság által beszedett, ingatlanok adóztatásából származó helyi adóbevételek fontos szerepet játszottak a települési feladatok finanszírozásában. A **2023. évben 224 743,0 ezer Ft bevétel származott a három ingatlanadóból, ami a konszolidált költségvetési bevételek 31,2%-át, a települési helyi**

adóbevételek 53,2%-át tette ki. A legjelentősebb ingatlant terhelő adó az építményadó, amelyből 180 587,0 ezer Ft bevétel származott a 2023. évben, 2376 adóalanytól, 3147 adótárgy után.

Az Önkormányzat helyi adóbevételeinek 2022. és 2023. évi teljesítésére vonatkozó adatait az 1. ábra mutatja be:

1. ábra

**AZ ÖNKORMÁNYZAT HELYI ADÓBEVÉTELEINEK MEGOSZLÁSA A 2022-2023. ÉVEKBEN
(EZER FT)**

Forrás: KGR-K11 és zárszámadási rendelet¹⁶ adatai alapján ÁSZ saját szerkesztés

Az Önkormányzat által működtetett építményadó, telekadó és magánszemély kommunális adója 2023. és 2024. évre vonatkozó jellemző naturális adatait a IV. számú melléklet mutatja be.

ÖSSZEFOGLALÁS

Az ÁSZ tv. értelmében az ÁSZ feladatkörébe tartozik az önkormányzatok adóztatási tevékenységének ellenőrzése. A helyi adók az önkormányzatok saját, el nem vonható bevételét képezik, így az önkormányzatok gazdasági önállósága szempontjából különös fontossággal bír, hogy a helyi adórendeleti szabályok összhangban álljanak a magasabb szintű jogszabályokkal, továbbá az önkormányzati adóhatósági tevékenység jogszerű, eredményes és hatékony legyen. Erre figyelemmel volt tárgya az ÁSZ ellenőrzésének az Önkormányzat adórendelet-alkotási tevékenysége és az adóhatósági feladatellátás is.

Az adórendelet több ponton nem volt összhangban magasabb szintű jogszabályokkal, ugyanakkor alkalmas volt az Önkormányzat adópolitikai céljai elérésére.

Az adóigazgatási feladatellátás a jogszabályi és szakmai követelményeknek összességében megfelelt, az adóztatási kiadások nem voltak aránytalanul magasak az adóbevételekhez képest. Az adóhatóság adóbehajtási tevékenysége ugyanakkor nem volt szabályszerű és nem volt eredményes, továbbá az adómegállapításról szóló határozatok indokolása nem volt megfelelő.

Adórendelet, adórendelet-alkotás

Az Önkormányzat **adórendeletének két rendelkezése jogszabálysértő volt**, mert magasabb szintű jogszabályba ütközve lehetővé tette azt, hogy vállalkozó adóalany is igénybe vehessen adóelőnyt¹⁷. Emellett az adórendelet egy rendelkezése nem felelt meg annak a jogszabályi követelménynek, miszerint egyértelműen értelmezhetőnek kell lennie a kötelezettség tartalmának.

Az ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó rendeleti szabályozás megalkotása **során az Önkormányzat összességében figyelembe vette** azt, hogy törvényi rendelkezés alapján a rendeleti szabályoknak tükröznie kell a helyi sajátosságokat, az önkormányzat gazdálkodási követelményét, továbbá az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességét. **Az építményadó és a telekadó mértékének 2023-tól bekövetkező emelése miatt az Önkormányzat meglévő szabad pénzmaradványa jelentősen nőtt a 2022. évihez képest.**

Az Önkormányzat **adórendeleti szabályai összhangban voltak az adópolitikai célokkal** (az adó biztos bevételi forrás legyen, méltányos és igazságos legyen az adótehereloszlás, továbbá alacsony maradjon az adószint az egész évben életvitelszerűen a településen élők számára).

Adóhatóság adóigazgatási feladatellátásának jogszerűsége, eredményessége

Az adómegállapító határozatokban foglalt adóösszeg és a fizetésre kötelezettek személye megfelelt a jogszabályoknak. **Egyik adóhatározat sem felelt meg az adóigazgatási rendtartásról szóló törvényben foglaltaknak, mert a határozat indokolása nem tartalmazta egyértelműen az adó kiszámítását, nem volt világos a tényállás és a jogalapot jelentő jogszabályi rendelkezések egymáshoz rendelése, ami nehezítette a döntés értelmezését.**

A határozatok kiadmányozása, kézbesítése jogszerű volt, de a kézbesítés módja nem volt célszerű. Az adóhatóság **több esetben élhetett volna** a határozatok **elektronikus úton való kézbesítésének** lehetőségével, ami mind az adózók, mind az adóhatóság számára egyszerűbb eljárással és alacsonyabb költséggel járt volna.

Az adóhatóság a 2023. évben és a 2024. évben **fizetési felhívást nem bocsátott ki, végrehajtási cselekményt nem foganatosított**, miközben az adóhátralék összege 2022. december 31-ről

2023. december 31-re 38,6%-kal, 5361,6 ezer Ft-tal nőtt, s az adóhatóság 2024-ben 256,5 ezer Ft adót elévülés miatt törölt. 2024-ben három hónap alatt a hátralék összege 51,5%-kal emelkedett. Az adóhatóság **adóbeszedési tevékenysége – beszédési cselekmény híján – eredménytelen volt, a beszédési tevékenység elmaradása sértette az adóvégrehajtásra vonatkozó jogszabályt.**

Az adórendelet adópolitikai célokkal való összhangja, az adórendelet hatása

A helyi adópolitikai célok elérésének **megfelelő eszközeül szolgáltak** az Önkormányzat ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó **adórendeleti szabályai** (pl.: jelentős kedvezmény a tartósan a településen lakók számára, az ingatlan vízparti elérhetőségétől függő differenciált mértékrendszer).

Az Önkormányzat országos és regionális összevetésben is **kiemelkedően támaszkodott az ingatlanadó-bevételekre**. Míg a községek, nagyközségek esetén országosan ezen bevételek (intézmények nélküli) költségvetési bevételeken belüli átlagos aránya 2,2%, addig az Önkormányzat esetében ez 32,8% volt 2023-ban. A költségvetési bevételeken belül a saját bevételek aránya is folyamatosan emelkedett a 2020-2023. időszakban, **különösen jelentős mértékben 2022-ről 2023. évre 11,1 százalékponttal, 71,0%-ra**. A saját bevétel ezen arányának növekedéséből **3,2 százalékpontnyi rész tudható be az ingatlanok utáni adóbevétel növekedésének**. A 2023. évtől bekövetkező adóváltozás az Önkormányzat gazdálkodási mozgásterét növelte.

Ezzel együtt az adószint-emelkedéssel járó, 2023. január 1-jétől hatályos változtatások **az adóalanyok többségének adóteherbíró-képességével összhangban voltak**.

Az adóhatósági kiadások

A Hivatal a 2023. évben 5 645 072,4 ezer Ft helyi adóbevételt szedett be három településről (Siófok, Balatonvilágos, Siójut). **1000 Ft helyi adóbevételre 28,1 Ft adóztatási kiadás** esett. Amennyiben csak a Kirendeltségen dolgozó két munkatárs után felmerült bérjellegű kiadások arányát tekintjük az Önkormányzatot megillető helyi adóbevételekhez (422 430,0 ezer Ft) képest, akkor **1000 Ft helyi adóbevételre 40,5 Ft bérjellegű kiadás jutott**. Az ÁSZ által ellenőrzött nyolc (nagy)község¹ átlaga 33,4 Ft, az adóztatási kiadás tapasztalati referencia-érték maximuma kivételes adóztatás esetén: 50 Ft volt.

Az adóztatási kiadások **nem voltak túlzottak** a bevételhez mérten.

¹ Az ÁSZ által jelen ellenőrzés alapjául szolgáló ellenőrzési program alapján ellenőrzött (nagy)községek: Árpádhalom, Balatonberény, Balatonvilágos, Kompolt, Leányfalu, Szentistván, Szigetmonostor, Tiszainoka.

AZ ELLENŐRZÉS FÓKUSZKÉRDÉSEI

1. – *Az önkormányzat ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó rendeleti szabályozása megfelelt-e a magasabb szintű jogszabályoknak?*
2. – *Az önkormányzati adóhatóság megfelelően és eredményesen látta-e el az ingatlanok adóztatásával kapcsolatos adóhatósági tevékenységeit?*
3. – *A településen megvalósuló helyi adóztatás támogatta-e a helyi adópolitikai célok teljesülését?*

MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. Az önkormányzat ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó rendeleti szabályozása megfelelt-e a magasabb szintű jogszabályoknak?

Összegző megállapítás Az adórendelet több ponton nem felelt meg a magasabb szintű jogszabályoknak.

1.1 számú megállapítás Az ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó rendeleti szabályozás két ponton ütközött a Htv. előírásával. Az adórendelet szövegezése több ponton sértette a normavilágosság, valamint az egyértelműség Jat.¹⁸-ban megfogalmazott követelményét.

A Htv. 7. § e) pontjában előírtak ellenére – mely az uniós jogból fakadó állami támogatási elvekre és normákra figyelemmel rögzíti, hogy az önkormányzat az építményadóban, telekadóban a vállalkozó számára adómentességet, adókedvezményt nem biztosíthat – az adórendelet:

- a) **7. §-a** nem zárta ki a kedvezményezett közből azokat a vállalkozó adóalanyokat, akik/amelyek valamely magánszemély tulajdonában álló telken rendelkeztek számukra adóalanyiságot generáló ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű joggal;
- b) **8. §-a** a vállalkozó adóalanyoknak is lehetővé tette az 50%-os adókedvezményt azon telek adójából, ahol a csatornahálózat műszakilag nem állt rendelkezésre, vagy a rákötés lehetősége műszakilag nem volt biztosított.

Az uniós állami támogatási szabályok értelmében a vállalkozóknak nyújtott helyi adómentesség, helyi adókedvezmény állami támogatásnak minősül. A jogszerűtlenül nyújtott támogatást a kedvezményezettnek vissza kell fizetnie, vagy a támogatást nyújtónak kell biztosítania az uniós joggal való összhangot.

Az adórendelet 4. §-a a magánszemély adóalanyok számára állapított meg 95%-os építményadókedvezményt „az igazolt, legalább egy éve folyamatosan fennálló életvitelszerű lakóingatlan-használat alapján [...] a második adóév január 1. napjától”. Az említett adókedvezmény az adótárgy hasznos alapterületének az együtt élő családok létszáma alapján meghatározott részére volt igénybe vehető (például: a kedvezmény alá eső adóalap(rész) két fő együtt élő családtag esetében személyenként legfeljebb 50 m², de magasabb az adókedvezmény alá eső terület, ha az adóalany a lakóingatlant egyedül vagy 65 év feletti nyugdíjasként, vagy kizárólag 65 év feletti, nyugdíjas házastársával, élettársával használja).

Az adórendelet e §-a két okból is sértette – a Jat. 2. § (1) bekezdéséből következő – normavilágosság, egyértelműség követelményét

- a) A jogszabályhely jelen megfogalmazásából nem derül ki, hogy mely időponttól illeti meg az adóalanyt az adókedvezmény, ugyanis explicite a „második” adóévtől ad erre lehetőséget, ugyanakkor az adókedvezmény igénybevételének első adóéve nem feltétlenül az adóalany második (hanem akár

többedik) adóéve a településen. Emellett a normavilágosság elvét sérti az is, hogy nem egyértelmű ezen kedvezmény alkalmazásában az sem, hogy kit, mely személyeket kell az együttélő család tagjának tekinteni.

- b) Az sem egyértelmű, hogy az adótárgy vonatkozásában fennálló 95%-os adókedvezmény csak a rendeletben rögzített alapterület-nagyságra jutó adórész összegéből jár, vagy az egész adótárgy utáni adóból, de csak akkor, ha az adótárgy alapterülete nem haladja meg az ott lakók száma alapján figyelembevehető adóalap-nagyságot.

1.2 számú megállapítás

Az adórendelet tükrözte a települési sajátosságokat és az adóalanyok széles körét tekintve igazodott az adóalanyok teherviselő képességéhez. Az építményadó és a telekadó mértékének 2023-tól bekövetkező emelése miatt az Önkormányzat meglévő szabad pénzmaradványa jelentősen nőtt a 2022. évihez képest.

A Htv 7. § g) pontjában rögzített adómegállapítási korlátokból az következik, hogy a rendelet hatályossága idején is érvényre kell jutnia az e pontban szabályozott rendeletalkotási elveknek, azaz annak, hogy települési önkormányzat az adóalap fajtáját, az adó mértékét, a rendeleti adómentességet és adókedvezményt úgy állapíthatja meg, hogy azok összességükben egyaránt megfeleljenek

- a) a helyi sajátosságoknak,
- b) az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és
- c) az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének.

Ezért a jogalkotó önkormányzatnak időről-időre, legalább az adórendelet módosítása során újra és újra vizsgálnia kell a garanciális elveket, mert e szempontok képezik alapját a méltányos adóztatásnak.

A helyi sajátosságok figyelembevétele

A település sajátosságaira figyelemmel az ingatlanokat terhelő adók potenciális adótárgyai és így az önkormányzat bevételi forrásai nem elsősorban az ipari-kereskedelmi ingatlanok, hanem a lakások, üdülők, üdülőépületek, szállásépületek voltak. Ezen ingatlanok forgalmi értéke (vagyon érték) nagyban függött a vízparttól való távolságtól.

Az adórendelet 3. §-a szerint magasabb építményadó-mérték vonatkozott a Balaton partján található, lokációjukra tekintettel értékesebb ingatlanokra, mint a Balatontól távolabb fekvő és ezáltal az előzőekben említett ingatlan-csoporthoz képest kevésbé értékes ingatlanokra. A település ingatlanadóztatás szempontjából meghatározó sajátos körülményeit a hatályos adórendelet legutóbbi, **2023. január 1-jétől hatályos módosítása előkészítésekor – a Htv.-ben foglaltaknak megfelelően – az Önkormányzat figyelembe vette és mérlegelte.**

Az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek szempontja

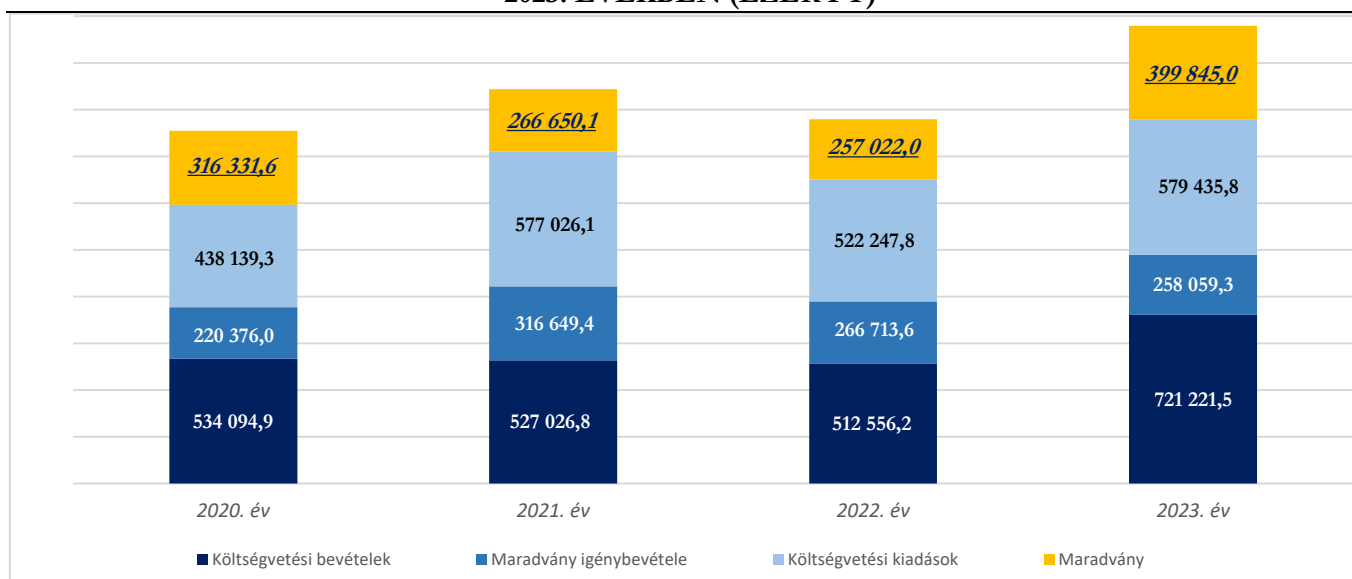
Az Önkormányzat tájékoztatása szerint a településen „lakók” száma a nyári időszakban 5-6000 fő üdülővel egészül ki, akik a nyári időszakban fokozottan igénybe veszik a település infrastruktúráját. Az elsősorban idényjellegű, de mégis huzamos helyben tartózkodásuk miatt szükséges az úthálózat és a köztisztasági feladatok kiterjesztése, a személyszállítási szolgáltatás téli időszakhoz képest sokkal nagyobb volumenű megszervezése, az orvosi ellátás területi és személyi hatókörének – legalábbis a nyári időszakban megvalósuló – bővítése. Mindezek fedezete az üdülőingatlan-tulajdonosok által fizetendő építményadó.

Az Önkormányzat gazdálkodási adataiból (2. ábra) az figyelhető meg, hogy a település költségvetése 2020-2022. között (ezen a Covid-járvány és a visszaeső turizmus jellemezte években) is stabil volt, az egyes években a bevételek felét meghaladó maradvány keletkezett. A 2023. évben bekövetkező adószint-emelkedés miatt 2023-ban a költségvetési bevételek már jóval meghaladták a költségvetési kiadásokat, a 2022. évihez képest 142 823,0 ezer Ft-tal, 55,6%-kal nőtt a kötelezettséggel nem terhelt pénzmaradvány összege.

Az ellenőrzött szervezetek nem rendelkeztek arra vonatkozó számítással, kimutatással, hogy a települési lakosság szám időszerű jelentős növekménye miatti települési többlet-közszolgáltatások **mekkora összegű többletkiadást generálnak.**

2. ábra

AZ ÖNKORMÁNYZAT ÉS INTÉZMÉNYEI BEVÉTELEI, KIADÁSAI ÉS MARADVÁNYA* A 2020-2023. ÉVEKBEN (EZER FT)

*Nem tartalmazza az államháztartáson belüli megelőlegezéseket és azok visszafizetését.
 Forrás: KGR-K11 és zárszámadási rendelet^{1,3} alapján ÁSZ saját szerkesztés

Az adózók teherbíró képességének figyelembevétele

Az adórendelet 4. §-a jelentős adókedvezményt biztosított a legalább egy éve a lakóingatlanban életvitelszerűen élő adóalany számára. Az adórendelet tehát – joghatását tekintve – az évben életvitelszerűen helyben lakókhöz képest magasabb adóterherrel sújtotta a településen főként csak a nyári időszakban élő üdülőtulajdonosokat, az építményadó tárgya szerint a nyaralóingatlan-tulajdont. E megfontolás mögött – az Önkormányzat indokolása szerint – az állt, hogy az üdülőtulajdonosok esetében valószínűsíthető, hogy üdülőjük második vagy többedik ingatlanuk, így vélelmezhető az is, hogy ők nagyobb szerepet tudnak vállalni a helyi közterhekből. Az Önkormányzat a helyben lakóhellyel rendelkezők 95%-os adókedvezménye megalkotása során mérlegelte, hogy az adókedvezménnyel preferálni kívánt helyi lakosok 40%-a idős, nyugdíjas magánszemély, továbbá szintén rászorultságuk miatt tartotta indokoltnak a helyben lakó kisgyerekes, többgyerekes családok adókönyvtésben részesítését. **Mindezekre tekintettel – a Htv.-ben foglaltaknak megfelelően – az Önkormányzat figyelembe vette az adózók teherbíró képességét a rendelet-alkotás során.**

2. Az önkormányzati adóhatóság megfelelően és eredményesen látta-e el az ingatlanok adóztatásával kapcsolatos adóhatósági tevékenységeit?

Összegző megállapítás Az adóhatóság adómegállapítási feladatellátása eredményes volt. Az adóhatóság az adótartozások beszedése érdekében nem tett intézkedést.

2.1. számú megállapítás Az adóhatóság adótárgy-feltárási tevékenysége szabályszerű és eredményes volt, az adófizetési kötelezettségről jogszerűen rendelkezett. Az Air. előírásai ellenére az adómegállapításról szóló határozatok indokolása nem tartalmazta az adó kiszámításának folyamatát, és nem kizárólag az adókötelezettség szempontjából releváns jogszabályokra utalt, ami nehezítette a döntés értelmezését.

Adótárgy-, és adóalanyfeltárás

Az adóhatóság a 2023. évben nem élt, de a 2024. évben már élt az Art.¹⁹ 83. § (2) bekezdésében foglaltak alapján az ingatlanügyi hatóság megkeresésének lehetőségével. Ezen, a települési ingatlanokról és tulajdonosaikról, és az ingatlanokon fennálló vagyoni értékű jog jogosítottairól szóló adatokat egy-egy konkrét adóügy intézése kapcsán használta fel, nem történt meg az ingatlanügyi hatóság adatainak és az adónyilvántartásban lévő adóztatott ingatlanok adatainak teljes körű összevetése.

Az adóhatóság az adóalanyok és az adótárgyak feltárása érdekében használt térinformatikai rendszert²⁰, valamint felhasználta az építésügyi hatóság által az Art. 86. §-a szerint szolgáltatott adatokat is.

Bár az adóhatóság 2023-ban nem kereste meg az ingatlanügyi hatóságot, az adóhatóság használta az előzőekben említett módszereket az adótárgyak és adóalanyok felkutatásához és az ÁSZ sem tárt fel olyan ingatlant, amelyet adóztatni kellett volna. Ezért az ÁSZ megítélése szerint **az adóhatóság adótárgy- és adóalany-feltárási feladatellátása eredményes volt.**

Adómegállapítás (kivétel)

Az ÁSZ az adóhatósági adómegállapítási feladatellátás ellenőrzése keretében 11 építményadóhatározat, 28 telekadóhatározat és egy magánszemély kommunális adója tárgyában született határozat ellenőrzését végezte el. Az adóhatóság valamennyi ellenőrzött adóhatározat esetén az adó összegének megállapítása érdekében a tényállás tisztázásához eleget tett az Art.-ban foglalt kötelezettségének, a fizetendő adó összegét helyesen számította ki.

Két építményadóra vonatkozó határozat (a BVG/490-3/2024. és a BVG/2502-1/2023. számú határozatok), illetve **egy telekadóra vonatkozó határozat** (a BVG/5242-5/2023. iktatószámú határozat) rendelkező része kizárólag az adó fizetésére kötelezett által fizetendő adó összegét tartalmazta.

Az adófizetési kötelezettségről szóló határozatok indokolása – az Air. 73. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak ellenére – tényállási elemként egyik esetben **sem tartalmazta az adótárgy utáni adó és az adóalanyokra jutó adó összegének egyértelmű számszaki levezetését, jogi természetű megalapozását**, továbbá olyan jogszabályhelyek is szerepeltek a határozatok indokolásában, amelyek a fizetési kötelezettség kapcsán nem relevánsak. A határozatok jogszerűségét e hiányosság nem érintette. A **világos, követhető magyarázat** ugyanakkor érthetővé teszi az adózó számára, hogy milyen jogalapon és miért a határozat szerinti összeget kell fizetnie. Ezen túlmenően **az adóhatóságnak és az önkormányzatnak is előnyös**, ha az adózó fizetési hajlandósága jobb azáltal, hogy számára is világos és érthető a határozat.

Az adókivetési határozatok **kiadmányozása és adózókkal való közlése valamennyi határozat esetében megfelelt az Air. és az Eüsztv.²¹ előírásainak**. Két telekadóval érintett mintatétel (a BVG/5242-5/2023. iktatószámú határozat és a BVG/4436-2/2023/adatbejelentés) esetében a magánszemély adózó adatbejelentését e-papíron keresztül tette meg, az elektronikus kapcsolattartáshoz szükséges elérhetőséget megadta. Az adóhatóság azonban ebben a két esetben sem élt az Eüsztv. 15. § (2) bekezdésben foglalt lehetőséggel, azaz nem elektronikusan, hanem papíralapon történt meg az adómegállapításról szóló határozat kézbesítése.

Ha az adótárgynak több tulajdonosa van, akkor ők tulajdoni illetőségük arányában adóalanyok. Ekkor, mindegyikük egyetértése esetén köthetnek arról megállapodást, hogy az adóalanyisággal kapcsolatos jogokat és kötelezettséget az adóhatóság előtt közülük egy adóalany kapcsolattartóként gyakorolja. Az ÁSZ jó gyakorlatnak azt tekinti, ha határozat nemcsak a fizetési kötelezettséget és a fizetésre kötelezettet (a kapcsolattartót), hanem az egyes adóalanyokat terhelő adót és annak jogalapját, kiszámítását is tartalmazza, annak érdekében, hogy az egyes adóalanyok számára egyértelmű legyen az őket terhelő adó összege.

Az ÁSZ megítélése szerint az Eüsztv. által lehetővé tett elektronikus kézbesítés gyakorlati alkalmazása kiadáscsökkentő, valamint ügyintézési hatékonyságot növelő tényező lehet, tekintettel arra, hogy az alkalmazható esetekben gyorsabb kapcsolattartásra nyílik lehetőség és egyben elkerülhető a nagyobb költséggel járó papíralapú, postai kézbesítés. Ez az adózó számára is időmegtakarítással jár, nincs szükség a papíralapú irat, adott esetben sorban-állással járó átvételére.

A megállapított adó csökkentése: fizetési kedvezmények, adókötelezettség változás, elévülés miatti törlés

A fennálló **adókövetelést csökkentő intézkedések jogszerűek voltak**, azok számszaki összefoglalását az 1. táblázat mutatja be.

**A 2023-2024. ÉVEKBEN TÖRTÉNT ADÓKÖVETELÉS TÖRLÉSEK FŐBB ADATAI
(DARAB ÉS EZER FT)**

MÉGNEVEZÉS	2023.		2024.	
	Esetszám	Összeg	Esetszám	Összeg
Méltányosságból törölt adókövetelés	1	45,2	1	45,2
Adókötelezettség változás okán törölt adókövetelés	138	23 351,6	53	2 692,0
Elévülés miatt törölt adókövetelés	0	0	11	256,5

Forrás: Az Önkormányzat és a Hivatal tanúsítványokon megadott adatai alapján ÁSZ saját szerkesztés

Adatszolgáltatási, közzétételi kötelezettség

Az adóhatóság a Htv.-ben foglalt adatszolgáltatási- és közzétételi kötelezettségének a jogszabályi előírásoknak megfelelően eleget tett.

2.2. számú megállapítás Az adótartozások beszedése érdekében az ellenőrzött időszakban az adóhatóság a jogszabályi előírás ellenére nem tett intézkedéseket, a hátralékok kezelése nem volt eredményes.

Az Avt.²² 30. § (1) bekezdésének előírásai ellenére az adótartozások beszedése érdekében az adóhatóság az ellenőrzött időszakban nem intézkedett, **fizetési felhívást nem bocsátott ki, végrehajtási intézkedést nem indított.**

A 2. táblázat tanúsága szerint a 2023-tól bekövetkező adószint-emelkedés és a **végrehajtások elmaradása** hozzájárulhatott az **előző időszakhoz képest az ingatlanadóknak fennálló hátralék összegének és a hátralékosok számának jelentős növekedéséhez** (2024-ben három hónap alatt a hátralék összege 51,5%-kal emelkedett).

Az ÁSZ megítélése szerint az adóbeszedési, adóvégrehajtási cselekmények célja nem pusztán az önkormányzatot megillető bevétel behajtása. Legalább annyira tekinthető a fizetési kötelezettségüket rendben teljesítők melletti kiállásnak is. Összességében az adómorál és a fizetési hajlandóság növelését szolgálja valamennyi adózó esetén. Ezért a behajtás hosszú időn át való elmulasztása rossz gyakorlat, még akkor is, ha az adósonkénti behajtandó összeg a behajtási költséghez képest alacsony.

AZ ADÓHÁTRALÉKOK FŐBB ADATAI (DARAB ÉS EZER FT)

MÉGNEVEZÉS	NAPTÁRI NAP	ÉPÍTMÉNYADÓ	TELEKADÓ	MAGÁN-SZEMÉLY KOMMUNÁLIS ADÓJA	ÖSSZESEN
Hátralékos adózók száma	2022.12.31.	293	45	4	342
	2023.12.31.	329	54	7	390
	2024.04.02.	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat
Adóhátralék összege	2022.12.31.	12 856,0	975,8	57,0	13 888,8
	2023.12.31.	16 536,3	2647,7	66,4	19 250,4
	2024.04.02.	25 473,6	3621,6	78,4	29 173,6

Forrás: Az Önkormányzat és a Hivatal tanúsítványokon és nyilatkozatában megadott adatai alapján ÁSZ saját szerkesztés

3. A településen megvalósuló helyi adóztatás támogatta-e a helyi adópolitikai célok teljesülését?

Összegző megállapítás Az Önkormányzat ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó adórendeleti szabályozása támogatta a helyi adópolitikai célok megvalósulását. Az Önkormányzat adórendelete hozzájárult az Önkormányzat gazdálkodási önállóságához, az adószint az adózók teherbíró képességével összhangban volt. Az adóhatósági feladatellátás – az adóbehajtási tevékenység kivételével – megfelelő volt.

3.1 számú megállapítás A helyi adópolitikai célok elérésének megfelelő eszközül szolgáltak az Önkormányzat ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó adórendeleti szabályai.

Az Önkormányzat írásba foglalt adópolitikai koncepcióval nem rendelkezett, azonban az ÁSZ az Önkormányzat nyilatkozata alapján feltárta az Önkormányzat adórendelettel összefüggésben megfogalmazott céljait és az alkalmazott eszközrendszert, amelyet a 3. táblázat mutat be.

3. táblázat

AZ ÖNKORMÁNYZAT ADÓPOLITIKAI CÉLJAI ÉS ALKALMAZOTT ESZKÖZRENDSZERE

ADÓPOLITIKAI CÉL	ADÓPOLITIKAI ESZKÖZ
Biztos bevételi forrás az üdülőtelepülési lét miatti fokozott infrastruktúra használatból eredő karbantartási, fejlesztési feladatok finanszírozása	Az építményadó mértékének karbantartása
Lehetőségekhez mértén igazságos teher-eloszlás	Az ingatlan vízparttól való távolságától függő, differenciált építményadó-mértékrendszer
Elviselhető teher a lakosság számára	Jelentős építményadó-kedvezmény a ténylegesen életvitelszerűen településen lakók számára
A fiatalok beköltözésének segítése, a település előregedésének megakadályozása	Jelentős építményadó-kedvezmény a ténylegesen életvitelszerűen településen lakók számára
Ne hasson az adószabály a vállalkozások fejlesztési elképzelései ellen	A vállalkozások ingatlanainak nem túlzott adóztatása (nincs specifikus adómérték az üzleti célú ingatlanokra)

Forrás: az Önkormányzat nyilatkozata alapján ÁSZ saját szerkesztés

Az **adórendeleti eszköztár az elérni kívánt adópolitikai célokkal összhangban volt.**

Az ÁSZ véleménye szerint a fiatalok településre való letelepülése adóeszközökkel is ösztönözhető. Az ilyen típusú eszközök alkalmazását célszerű hosszabb távra kitekintő számításokkal megalapozni, figyelembe véve azt, hogy a település lélekszámának rövidtávon történő gyors növekedése együtt jár egyes települési közszolgáltatások, pl. a bölcsődei-, óvodai-, sport intézmények és infrastruktúra fejlesztésének igényével és esetlegesen többlet-forrásokat igényel.

3.2 számú megállapítás

Az Önkormányzat is nagymértékben támaszkodott az ingatlanadó-bevételekre. A 2023. évben bevezetett helyi ingatlanadó-szabályozás eredményeként az Önkormányzat saját bevételei nőttek, a támogatásoktól való függősége csökkent. Az adószint-emelkedéssel járó, 2023. január 1-jétől hatályos változtatások az adóalanyok többségének adóteherbíró-képességével összhangban voltak.

Az adórendelet(módosítás) hatása az önkormányzat gazdálkodására

Az **ingatlanadóból származó bevételek** nagysága a 2020-2022. években közel azonos volt, átlagosan 147 400,8 ezer Ft.

A 2022. évi ingatlanadó-bevétel (153 717,7 ezer Ft) a 2023. évre **71 025,3 ezer Ft-tal, 46,2%-kal** 224 743,0 ezer Ft-ra történt ugrásszerű növekedésének oka a 2023. január 1-jétől hatályba lépett adórendelet volt, mely összességében az adószint növekedését eredményezte. Ennek következményeként az **épitményadó-bevétel** 2023-ra az előző évhez képest **42 666,1 ezer Ft-tal, 30,9%-kal lett magasabb, a telekadóból származó bevétel közel megháromszorozódott** (15 667,8 ezer Ft-ról 44 036,4 ezer Ft-ra). A magánszemély kommunális adója jelentősége marginális, 2023-ban 119,6 ezer Ft.

A költségvetési bevételeken belül a saját bevételek aránya folyamatosan emelkedett a 2020-2023. időszakban, jelentős mértékben a 2022. évről a 2023. évre 11,1 százalékponttal 71,0%-ra, ami majdnem elérte a községek országos jellemző értékének (24,4%) a háromszorosát. Ennek háttérében döntően az ingatlanadó-bevétel és a helyi iparüzési adóbevétel emelkedése állt. A saját bevétel ezen arányának növekedéséből 3,9 százalékpontnyi rész tudható be az ingatlanok utáni adóbevétel növekedésének, az Önkormányzat központi költségvetéstől való függősége tehát jelentős mértékben csökkent.

A helyi iparüzési adóbevétel jelentős, 105 606,0 ezer Ft-os, 147,5%-os növekedése a fő oka az Önkormányzat saját bevételei növekedésének, ami egyben a saját bevételeken belül az ingatlanadók arányát az ingatlanadó-bevételek jelentős növekménye ellenére csökkentette.

A 2020-2023. évekre vonatkozó konszolidált bevételek jogcímenkénti nagyságát és változását éves bontásban a 4. *táblázat*, az Önkormányzat konszolidált bevételeinek 2022-2023. évi megoszlását a 3. *ábra* mutatja be.

4. táblázat

**AZ ÖNKORMÁNYZAT ÉS INTÉZMÉNYEI 2020-2023. ÉVI KONSZOLIDÁLT BEVÉTELEI
(EZER FT, %)**

SOR-SZÁM	JOGCÍM	2020.	2021.	2022.	2023.
1.	Működési célú támogatások államháztartáson belülről	156 614,6	167 519,8	183 063,9	205 510,9
2.	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	108 290,0	50 735,9	22 563,3	4 000,0
3.	Közhatalmi bevételek	192 949,2	202 623,8	251 952,2	428 539,3
3.1.	ebből: ingatlanadókból származó bevétel	147 627,6	140 857,2	153 717,7	224 743,0
3.2.	ebből: helyi iparüzési adóbevétel	43 181,5	44 694,2	71 595,1	177 201,1
3.3.	ebből: idegenforgalmi adóbevétel	403,3	14 218,8	17 813,2	20 485,9
3.4.	ebből: egyéb közhatalmi bevételek	1736,8	2853,6	8826,2	6109,3
4.	Egyéb saját bevételek*	76 241,1	106 147,3	54 976,8	83 171,3
5.	Saját bevételek (3+4)	269 190,3	308 771,1	306 929,0	511 710,6
6.	Költségvetési bevételek (1+2+5)	534 094,9	527 026,8	512 556,2	721 221,5
	<i>Saját bevételek aránya a költségvetési bevételeken belül (5/6, %)</i>	<i>50,4</i>	<i>58,6</i>	<i>59,9</i>	<i>71,0</i>

Forrás: KGR-K11 és zárszámadási rendelet^{1,3} alapján ÁSZ saját szerkesztés
*működési bevételek, felhalmozási bevételek, működési célú átvett pénzeszközök, felhalmozási célú átvett pénzeszközök

3. ábra

**AZ ÖNKORMÁNYZAT ÉS INTÉZMÉNYEI KAPOTT TÁMOGATÁSA ÉS SAJÁT BEVÉTELEI A
2022-2023. ÉVEKBEN (EZER FT)**

Forrás: KGR-K11 és zárszámadási rendelet¹ alapján ÁSZ saját szerkesztés

Ha országos összevetésben szemléljük az ingatlanadóztatás nagyságrendjét, akkor azt láthatjuk, hogy míg az ingatlanadó-bevételek aránya az intézményi bevétel nélküli költségvetési bevételeken belül a településtípusra (község, nagyközség) vonatkozó **országos átlaga a 2023. évben 2,2% volt, addig az Önkormányzat esetében ez 32,8%.**

Az Önkormányzat gazdálkodására jelentős hatást gyakorolt az adórendelet, mert az annak alapján megállapított adó alapvetően befolyásolta a település költségvetési mozgásterét, nagyban hozzájárult a maradvány növekedéséhez.

Az adóalanyok teherbíró képességével való összevetés

Az adózók csak építményadó esetében nyújtottak be fizetési kedvezmény iránti kérelmet 2022-2024. április 2. között, mégpedig **öt alkalommal**, ami az adózók éves átlagos számának (2375) **0,2%-a**. 2022. év végéről 2023. év végére kismértékben, 342-ről 390-re, 14,0%-kal nőtt a hátralékosok száma.

Az ingatlanadóknál fennálló **adóhátralék összege** a – a 2. táblázat adatai szerint – a 2022. december 31-ei 13 888,8 ezer Ft-ról, 2023. december 31-ére 19 250,4 ezer Ft-ra, 38,6%-kal, 2024. április 2-ára 29 173,6 ezer Ft-ra, több, mint duplájára, **110%-kal nőtt**. Ezzel együtt azonban az **ingatlanadóknál fennálló adóhátralékok** lényegileg a bevétel-növekménnyel együtt (annál valamivel kisebb ütemben) emelkedtek, mert a KGR-K11 szerinti teljesített bevételeknek **a 2022. évben a 9,0%-át, a 2023. évben a 8,6%-át tették ki**.

Bár a hátralékok összege jelentős mértékben növekedett, és nőtt a hátralékos adózók száma is, az ÁSZ az adóhátralékok arányának csökkenéséből arra a következtetésre jutott, hogy **az adóalanyok nagy többségének teherbíró képessége megfelelő, azt nem érintette hátrányosan a 2023. évtől bekövetkező adószint-emelkedés**. A növekvő hátralékok oka a jelentősen megemelkedett bevétel, valamint a fizetési felhívások kibocsátásának és a végrehajtás elmaradása volt. Szintén az adóalanyok jó teherbíró képességére utal, hogy a fizetési könnyítésre vonatkozó kérelmek száma és annak az adóalanyok számához mért aránya elenyésző volt.

3.3. számú megállapítás

Az ÁSZ az adóhatóság feladatellátását akadályozó körülményt nem tárt fel. Az adóztatási kiadások nem voltak túlzottak. Az adómegállapítási, adótárgy-, és adóalany-feltárási feladatellátás elősegítette, a beszedési-végrehajtási feladatellátás – adóbehajtási cselekmény híján – nem segítette elő az adórendelet szabályainak végrehajtását.

Személyi és tárgyi, informatikai feltételek

Az Önkormányzat adóigazgatási feladatainak ellátása a Hivatalon keresztül történt. Balatonvilágos Kirendeltséghez két, felsőfokú közgazdász végzettséggel, 3,5, valamint 7,5 év helyi adóztatási tapasztalattal rendelkező adóügyi ügyintéző tartozott, akik teljes munkaidőben önkormányzati adóigazgatási munkát végeztek. Az Önkormányzat biztosította a Kirendeltség tárgyi feltételeit, továbbá a TAKARNET elektronikus földhivatali ingatlan nyilvántartási információs rendszer jogosultság alapján az ingatlan-nyilvántartási adatok elérhetősége és térinformatikai rendszer használata biztosított volt. Az adóhatóság a NAV²³ adatszolgáltatáson keresztül nyomon követte a felszámolással, végelszámolással érintett gazdálkodó szervezeteket.

Az ÁSZ véleménye szerint több lehetőség kínálkozik arra, hogy az adóhatóság az esetlegesen meglévő kapacitáshiányt megszüntesse. Az ÁSZ jó gyakorlatnak tartja, ha közös önkormányzati hivatal esetén a jegyző időlegesen átcsoportosíthatja az adóhatóságon belüli munka-erőforrást. Célfeladat tűzésével, túlmunka elrendelésével lehet növelni a rendelkezésre álló munkaidőt.

A jegyző a kapacitáshiányt, a 2023. évi adóváltozás miatti tömeges határozat-kiadást jelölte meg a behajtási feladatellátás elmaradásának okául. Az ÁSZ álláspontja szerint legkésőbb a 2023. év utolsó és a 2024. év első negyedévében (a határozat-kiadásokat követően) lett volna idő fizetési felhívásokat kibocsátani, végrehajtási cselekményeket foganatosítani.

Az adóztatás kiadásai

A Hivatal az Áht.²⁴ és a 15/2019. (XII. 7.) PM rendelet²⁵ előírása alapján az éves költségvetési beszámolóiban az adóigazgatási tevékenységgel összefüggő kiadásokat és a kapcsolódó átlagos statisztikai létszámadatokat a 011220 Adó-, vám- és jövedéki igazgatás kormányzati funkció szerint kimutatta. Az adóztatás kiadásaival kapcsolatos adatokat az 5. táblázat tartalmazza.

Az adóztatás kiadásai (költségei) egyfelől az adóhatóság költségeiben, másfelől az adózó költségeiben öltenek testet. Önadózás esetén az adóztatási költségek nagyobb része az adózónál merül fel, mert az adót az adóalany számítja ki, vallja be, fizeti meg. Kivetéses adóztatás esetén ellenben az adózó költsége az adó megfizetésének költségét jelenti (például a gépjárműadó vagy a hatósági nyilvántartás alapján megállapított helyi adók esetén) vagy – az adófizetési költség mellett – legfeljebb csak az adómegállapításhoz szükséges adatszolgáltatás költsége merül fel.

Ha az összes bevétel több, mint 10%-át teszi ki a kivetéses adózás, hatósági adómegállapítás, azaz ingatlanadóztatás alapján befolyó bevétel, akkor *adóztatási kiadás referencia-érték maximuma* 50 Ft 1000 Ft adóbevételre vetítve (a szinte kizárólag önadózásos adókat beszedő adóhatóságoknál ez az érték 10 és 20 Ft közötti).

Jó gyakorlat továbbá, olyan önkormányzati rendelet alkotása, amely növeli az adóigazgatási feladatokat ellátó tisztviselők beszedési, végrehajtási, adóellenőrzési tevékenység-végzésben való érdekelttségét. Egy ilyen rendelet a különféle hatósági intézkedések nyomán befolyó bevétel egy részére fogalmazhat meg – külön döntés esetén – forrást a többlet-munkát végző adótisztviselők premizálására. A befolyó bevételi többlet javítja az önkormányzat pénzügyi helyzetét, továbbá elősegíti az adófizetési hajlandóságot.

5. táblázat

AZ ADÓZTATÁS 2023. ÉVI KÖLTSÉGEINEK KIMUTATÁSA (EZER FT)

MEGNEVEZÉS	ÖNKORMÁNYZAT ÉS HIVATAL ADATAI	NYOLC ELLENŐRZÖTT ÖNKORMÁNYZAT ÉS HIVATAL ADATAI (ÖSSZESEN, ÁTLAG)
5/A - 011220 - összes kiadás	143 236,1	-
<i>Ebből: személyi juttatások és munkaadókat terhelő közterhek</i>	141 084,8	-
5/A - 011220 - Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)	16	-
<i>Egy főre jutó személyi juttatás és közterhek 5/A alapján</i>	8817,8	-
Összes tényleges kiadás adatszolgáltatás alapján	160 495,5	243 376,7
<i>Ebből: személyi juttatások és munkaadókat terhelő közterhek</i>	158 344,3	237 480,8
Tényleges létszám adatszolgáltatás alapján (fő)	18,5	32,5
Beszedett helyi adóbevétel adatszolgáltatás alapján	5 645 072,4	7 112 717,6
<i>Egy adótisztviselőre jutó tényleges személyi juttatás és közteher adatszolgáltatás alapján</i>	8559,2	7307,1

<i>1000 Ft helyi adóbevételre jutó személyi juttatás és közteher (Ft)</i>	<i>28,1</i>	<i>33,4</i>
<i>Egy adótisztviselőre jutó beszedett adó (a közös Hivatal tekintve)</i>	<i>305 139,0</i>	<i>218 852,8</i>
<i>Egy adótisztviselőre jutó beszedett adó (csak a Kirendeltséget tekintve)</i>	<i>211 215,0</i>	<i>218 852,8</i>
<i>Egy adótisztviselőre jutó ingatlanadó-tárgyak száma (db)</i>	<i>1695</i>	<i>1396</i>
<i>Egy adótisztviselőre jutó ingatlanadó-alanyok száma (fő, db)</i>	<i>1289</i>	<i>1257</i>

Forrás: KGR-K11 és zárszámadási rendelet^{1,3} alapján ÁSZ saját szerkesztés

A Hivatal adatszolgáltatása alapján az adóigazgatási feladatellátáshoz kapcsolódóan ténylegesen teljesített költségvetési kiadás a 2023. évben 160 495,5 ezer Ft – ebből: személyi juttatás és közteher: 158 344,3 ezer Ft – volt 18,5 fővel, míg a 2023. évi költségvetési beszámolóban a 011220 Adó-, vám- és jövedéki igazgatás COFOG-on 143 236,1 ezer Ft-ot – ebből személyi juttatás és közterhei: 141 084,8 ezer Ft – 16 fővel mutattak ki. Az adatszolgáltatás alapján a 2023. évben az **egy adóigazgatási tisztviselőre 8559,2 ezer Ft tényleges személyi juttatás és közterhe** jutott. A Hivatal által közölt, az adóhatósága által beszedett 5 645 072,4 ezer Ft helyi adóbevételét figyelembe véve **a 2023. évben 1000 Ft helyi adóbevételt 28,1 Ft adóztatási kiadással** (személyi juttatások és annak közterhei) **értek el.** Az ÁSZ – a szervezeti rend miatt – a Kirendeltség kiadásai (két fő munkatárs után felmerülő kiadások) és az Önkormányzat adóbevételei alapján is kiszámította az adóztatási kiadásokat, ami alapján **1000 Ft helyi adóbevételre 40,5 Ft adóztatási kiadás jut.**

Az ÁSZ által ellenőrzött (nagy)községek önkormányzatának (költségvetési szervek nélküli) adatai alapján az átlagos érték 33,4 Ft, a legmagasabb érték 113,1 Ft. Az alacsony, 1000 Ft helyi adóbevételre jutó kiadás ellenére – vagy ennek következtében, tekintettel a források meglétére – az egy adótisztviselőre jutó tényleges személyi juttatások és közterhek vonatkozásában a 2023. évben **a legmagasabb összeget, 8559,2 ezer Ft-ot fizettek ki az Önkormányzatnál,** meghaladva a nyolc ellenőrzött (nagy)község 7307,1 ezer Ft-os átlagát. Ugyanez az érték **a NAV esetén 2022-ben 9700,0 ezer Ft volt.**

Egy adótisztviselőre a közös Hivatalban 305 139,0 ezer Ft beszedett helyi adó, **a Kirendeltségen 211 215,0 ezer Ft befolyt helyi adóbevétel jutott a 2023. évben.** Az ÁSZ által ellenőrzött nyolc (nagy)község – közös hivatalokkal együtt – átlaga 218 852,8 ezer Ft, azaz a Kirendeltség teljesítménye valamivel az átlag alatti (összehasonlításként az önadózásos nagy adónemeket beszedő állami adóhatóság esetén egy tisztviselőre 901 300,0 ezer Ft adóbevétel jutott).

Ha azt vizsgáljuk, hogy mekkora az adótisztviselők leterheltsége **ingatlanadók szempontjából,** akkor azt láthatjuk, hogy a Kirendeltségen a 2023. év eleji adatok alapján egy tisztviselőre 1695 adótárgy és 1289 adóalany jutott (a többi helyi adó mellett), ami az ÁSZ által ellenőrzött nyolc (nagy)község átlag-adatahoz közeli érték.

Össességében az állapítható meg, hogy több összevetésben is vizsgálva, **az adóhatóság** – a relatíve magas személyi juttatások mellett – **költségei nem voltak túlzottak a bevételhez mérten.**

3.4. számú megállapítás Az ÁSZ nem tárt fel olyan gyakorlatot, hogy az adóhatóság jogszabályban nem előírt eszközökkel és módokon támogatta volna a településen az adózók önkéntes jogkövetését.

Az ÁSZ nem tárt fel az adózók önkéntes jogkövetését elősegítő, nem jogszabályi alapokon nyugvó gyakorlatot, módszert, eszközt.

JAVASLATOK

Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében az ellenőrzött szervezet vezetője köteles a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet összeállítani és azt a jelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az ellenőrzött szervezet vezetője nem küldi meg határidőben az intézkedési tervet, vagy továbbra sem elfogadható intézkedési tervet küld, az Állami Számvevőszék elnöke az ÁSZ tv. 33. § (3) bekezdése a) és b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

A POLGÁRMESTERNEK

1. *Intézkedjen a jelentés nyilvánosságra hozatalát követő 15 napon belül annak az Önkormányzat képviselő-testülete elé terjesztéséről. A jelentést a napirend tárgyalásáról szóló jegyzőkönyvvel együtt tájékoztatásul küldje meg a Somogy Vármegyei Kormányhivatal részére is.*

A JEGYZŐNEK

1. *Vizsgálja felül az adórendelet 7-8. §-ait – a Htv. 6. §-a a) pontjának előírásaira is figyelemmel – a tekintetben, hogy azok összhangban állnak-e a Htv. 7. § e) pontjában rögzítettekkel.*
2. *Vizsgálja felül az adórendelet 4. §-át a tekintetben, hogy a Jat. 2. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelel-e, különös tekintettel arra, hogy az e jogszabályhelyben rögzített 95%-os építményadó-kedvezmény mely időponttól és mekkora nagyságú adóalapra illeti meg az arra jogosult adóalanyt.*
3. *Alakítsa ki úgy az ingatlanadó-megállapítási gyakorlatát, és alkosson arra belső szabályokat, hogy a jövőben az ingatlanokat terhelő helyi adókötelezettség tárgyában kiadott adómegállapító határozatok indokolási része – az Air. 73. § (1) bekezdés c) pontjának hatályosulása érdekében – tartalmazza a tényálláson belül az adótárgy utáni adó és az adóalany(ok)ra jutó adó kiszámításának a folyamatát, valamint kizárólag az adómegállapító határozat tárgyát képező adókötelezettség szempontjából releváns jogszabályhelyekre utaljon.*
4. *Rendelkezzen az Avt. 30. § (1) bekezdése szerint az adóbehajtási, adóvégrehajtási adóhatósági feladatellátásról, a meglévő erőforrások jobb kihasználásával.*

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

adóhatóság	Az önkormányzat jegyzője (Forrás: Air. 22. § b) pont)
adóhatósági ellenőrzés	Az adóhatóság az adótörvényekben és más jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítésének vagy megsértésének megállapítása, a kötelezettségek teljesítésének előmozdítása érdekében ellenőrzést folytat. (Forrás: Air. 86. §)
adótartozás	Az esedékességkor meg nem fizetett adó (Forrás: Art. 7. § 6. pont)
adókövetelés	Az adózóval szemben fennálló pénzkövetelés.
adóbehajtási tevékenység	Az adótartozás beszedésére irányuló adóhatósági tevékenység, így különösen a fizetési felhívás kibocsátása és a végrehajtási cselekmények.
adózó, adóalany	Az a személy, akinek vagy amelynek adókötelezettségét a Htv. és önkormányzati rendelet előírja. (Forrás: Air. 11. § (1) bekezdés, Htv. 12. §, 18. §, 24. §)
adótárgy	Az az ingatlan vagy lakásbérleti jog, amelynek adókötelezettségét a Htv. és önkormányzati adórendelet előírja (Forrás: Htv. 11. §, 17. §, 24. §)
fizetési kedvezmény	A fizetési halasztás, részletfizetés, valamint az adómérséklés. (Forrás: Art. 198.-201. §)
ASP rendszer	Az önkormányzati feladatellátást támogató, számítástechnikai hálózaton keresztül távoli alkalmazásslolgáltatást (Application Service Provider) nyújtó elektronikus információs rendszer. (Forrás: az önkormányzati ASP rendszerről szóló 257/2016. (VIII. 31.) Korm. rendelet 1. § 6. pont)
ingatlanokat terhelő adók	helyi Építményadó, telekadó, magánszemély kommunális adója (Forrás: Htv. II. fejezet, III. fejezet 1.1. pont)
a vállalkozó üzleti szolgáló ingatlana	célt Üzleti célra szolgál a vállalkozó vagy vállalkozás minden olyan ingatlana, amely kapcsán akár a tulajdonjoga, akár az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű joga alapján adóalanynak tekintendő, figyelemmel arra, hogy egy vállalkozás esetében bármilyen, ingatlanhoz kapcsolódó jog megszerzésének és fenntartásának oka és célja nem lehet más, mint üzleti jellegű (Forrás: dr. Heizer-Kiss Zsófia-Kanyó Lóránd: A helyi adók jogmagyarázata 2014 Saldo).
az adóztatás költségei	Az ÁSZ az adóztatás költségei kapcsán egyfelől figyelembe vette azt, hogy az önkormányzati hivatalok költségeinek kormányzati funkciók szerint gyűjtése hiányos és ellentmondásos adatokat hordoz. Másfelől abból a szakmai tapasztalatból indult ki, hogy az adóztatás költségei főképp az adótisztviselők személyi juttatásaiban, a juttatások közterheiben öltének testet. Ezért az adóztatás költségei alatt ez utóbbi, adótisztviselők által kapott juttatásokat és a juttatás közterheit értette, azzal, hogy ha az adótisztviselő munkaköre más feladat ellátását is magában foglalta, akkor az ellenőrzés az adott tisztviselő személyi juttatásának csak az adózási feladatellátás idejével arányos részét vette számításba.
adóztatási kiadás	Az adóigazgatási feladatellátással kapcsolatos kiadások közül a személyi juttatások és közterhek (az egyéb, dologi kiadások elhatárolása módszertanilag megfelelő módon nem volt lehetséges, ezért csak a kiadások mintegy 80%-át kitevő személyi juttatásokat vette az ÁSZ figyelembe adóztatási kiadásként).

adóztatási kiadás referencia- Szakértői tapasztalaton alapuló becsült maximum adóztatási kiadás. Megmutatja, hogy érték maximuma 1000 Ft közteher beszedésével mekkora az a maximum kiadási összeg, amely hatékony működés esetén racionálisan felmerül beszedő szervnél. A nemzetközi (OECD) tapasztalatok szerint ez az érték 10-20 Ft (1-2%) között mozgott 2011-ben, a NAV esetén 2022-ben 10,8 Ft, a dologi kiadásokkal együtt 13,5 Ft volt. Ezek a szám adatok olyan adóhatóságokra vonatkoznak, amelyek döntő többségében önadózásos adónemeket szednek be (a NAV által beszedett adók 97%-a önadózással teljesítendő), amelyek esetén a hatósági kiadások kisebbek. Szakértői összevetés alapján községek esetén az 50 Ft (5%) alatti érték fogadható el (Forrás: https://www.oecd-ilibrary.org/governance/government-at-a-glance-2011/efficiency-of-tax-administrations_gov_glance-2011-64-en és KGR-K11 és szakértői becslés).

■ **II. SZ. MELLÉKLET: AZ ELLENŐRZÖTT SZERVEZETEK JEGYZÉKE**

AZ ELLENŐRZÖTT SZERVEZET MEGNEVEZÉSE

Balatonvilágos Község Önkormányzata

Siófoki Közös Önkormányzati Hivatal

■ III. SZ. MELLÉKLET: ELLENŐRZÉSI KRITÉRIUMOK

FÓKUSZKÉRDÉS	ELLENŐRZÉSI KRITÉRIUMOK
<p>1. Az önkormányzat ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó rendeleti szabályozása megfelelt-e a magasabb szintű jogszabályoknak?</p>	<p>Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a), h) pontjai, 32. cikk (3) bekezdés</p> <p>Hatásköri tv. 138. § (3) bekezdés a)-f) pontok</p> <p>Stabilitási tv.²⁶ 31-32. §</p> <p>Mötv. 47. § (1)-(2) bekezdés, 50. §, 51. § (1)-(2) bekezdés, 52. § (1) bekezdés</p> <p>Htv. 1. § (1), 2. §- 7. §, 9. § (1) bekezdés, 11. §-26/A. §, 42/B. §, 42/I. §, 43. §, 52. § 3-20. pontjai, 43-50. pontjai, 60. pont</p> <p>Jat. 2. § (1) bekezdés</p> <p>Pénzügyminisztérium tájékoztató az egyes tételes helyi adómérték valorizációjáról</p> <p>Art. 6. § (2) bekezdés a) pontja, 10. §, 70. § (5) bekezdés, 83. § (2) bekezdés, 141. § (2) bekezdése, Air. 11. § (1) bekezdés, 24. § c) pontja, Avt. 1 § (1)-(2) bekezdései</p> <p>Itv.²⁷ 102. § (1) bekezdés e) pont</p> <p>61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet a jogszabályszerkesztésről.</p>
<p>2. Az önkormányzati adóhatóság megfelelően és eredményesen látta-e el az ingatlanok adóztatásával kapcsolatos adóhatósági tevékenységeit?</p>	<p>Htv. 1. § (1) bekezdés, 2. §- 7. §, 9. § (1) bekezdés, 11. §-26/A. §, 42/B. §, 42/I. §, 43. §, 52. § 3-20. pontjai, 43-50. pontjai, 60. pont,</p> <p>Art. 49. §, 58. § (1) bekezdés, 59. §, 86. §, 141. § (2) bekezdés, (6)-(7) bekezdések, 221. § (1) bekezdés b) és c) pontja</p> <p>Art. 2. számú melléklet II.A/4. pont, 3.sz.mell.II.A.4. pont</p> <p>Air. 22. § b), 72. § (1) bekezdés, 73. § -74.§, 76.-78. §, 79. § (2), 81. § (6), 82. § (4), (6), 83. § (2) bekezdés, 86. §, 124. § (1)-(2), 125. §, 134. § (1), 135. § (3),</p> <p>Avt. 30. § (1) bekezdés</p> <p>465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet²⁸ 84. §</p> <p>Eüsztv. 14. §, 15. § (1)-(2)</p> <p>451/2016. (XII.19.) Korm. rendelet²⁹ 54. §</p> <p>335/2005. (XII.29.) Korm. rendelet³⁰ 52. § (1)-(2) bekezdések, 53. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont</p> <p>Az önkormányzati hivatal Szervezeti és Működési Szabályzat</p>

A kiadmányozás rendjéről szóló szabályzat

ingatlanokat terhelő helyi adókról szóló települési szabályokat tartalmazó önkormányzati rendelet(ek)

Az adómegállapítási feladatellátás esetén az ÁSZ abban az esetben minősítette eredményesnek a feladatellátást, ha teljesültek az alábbi kritériumok:

- az adóhatóság megkérte az Art. 83. §-a (2) bekezdése alapján az ingatlanügyi hatóságtól a településen található ingatlanokról és azok tulajdonosairól szóló adatszolgáltatást és ezen adatokat összevetette az adónyilvántartásban szereplő adótárgyakkal és adóalanyokkal;
- az ÁSZ ellenőrzés nem tár fel olyan adótárgyat, amely után az adóhatóság nem állapított meg adót, noha kellett volna;

Az adóbeszedési feladatellátás esetén az ÁSZ abban az esetben minősítette eredményesnek a feladatellátást, ha teljesültek az alábbi kritériumok:

- 2023-ban és 2024-ben az adófizetés első esedékessége előtt az adóhatóság az adózókat felhívta a fizetési kötelezettségük teljesítésére;
- a 2023. évi adóbevételhez viszonyított, 2023. december 31-én fennálló hátralék (határidőben meg nem fizetett adó) aránya nem haladta meg a településtípusra jellemző arányszámot 30%-nál nagyobb mértékben,
- ha a 2022. december 31-ei hátralék összegéhez képest a 2023. december 31-ei hátralék összege legfeljebb 10%-kal emelkedett, és az adóhatóság legalább a hátralék-növekedéssel érintett adózóknál emelte a beszédési cselekmények (fizetési felhívás, végrehajtási cselekmény) számát;
- az ingatlanokat terhelő adónemekből származó 2023. évi tényleges, adónemenkénti adóbevétel a 2023. évi bevétel eredeti előirányzatának legalább 90%-ában teljesült.

3. A településen megvalósuló helyi adóztatás támogatta-e a helyi adópolitikai célok teljesülését?

Htv. 1. § (1) bekezdés, 2. §- 7. §, 9. § (1) bekezdés, Htv., Art., Air., Avt. helyi adóhatóság feladatellátására vonatkozó rendelkezései

Áht.

15/2019. (XII. 7.) PM rendelet

A rendeleti szabályoknak az önkormányzat gazdálkodására gyakorolt hatása kapcsán az ÁSZ az alábbiakat veszi figyelembe:

- a helyi ingatlanadókból eredő bevételek saját bevételeken belüli arányának alakulása, összehasonlítása az azonos településtípusba tartozó települések ugyanezen arányszámával;
- pozitív/negatív a gyakorolt hatás, ha az arányszám növekszik/csökken a korábbi időszakhoz képest
- pozitív/negatív a gyakorolt hatás, ha a települési arányszám magasabb/alacsonyabb, mint a településtípusra jellemző arányszám;

A rendeleti szabályoknak az adóalanyok adófizetésére gyakorolt hatását az alábbiak alapján ítéli meg az ÁSZ:

Az adóalanyok adófizetési képességét a rendelet hátrányosan érintette, ha a korábbi rendeleti szabályok hatálya alatti időszakhoz képest (azonos hosszúságú időszakokat figyelembe véve)

- az ingatlanokat terhelő helyi adóhátralék összege 5%-nál magasabb mértékben emelkedett vagy;
- az ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó fizetési könnyítésekre benyújtott kérelmek száma 5%-nál nagyobb mértékben emelkedett vagy;
- az ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó fizetési könnyítések alapjául szolgáló adó összege 5%-nál nagyobb mértékben emelkedett vagy;
- a fizetési felhívások száma 5%-nál nagyobb mértékben emelkedett.

Az arányszámokat annak figyelembevétel is értékeli az ÁSZ, hogy a települési ingatlanállományon belül mekkora arányt képvisel az:

- adótárgyak száma;
- adófizetési kötelezettség alá eső adótárgyak száma,

és ezen arányszámok változása hogyan alakult a korábbi rendeleti szabályok hatálya alatti időszakhoz képest.

■ IV. SZ. MELLÉKLET: A HELYI INGATLANADÓTÁRGYAK ÉS ADÓALANYOK A 2023. ÉS A 2024. ÉVEKBEN

MEGNEVEZÉS	ÉV	ÉPÍTMÉNYADÓ	TELEKADÓ	MAGÁNSZEMÉLY KOMMUNÁLIS ADÓJA	ÖSSZESEN
Adótárgyak száma január 1-jén (db)	2023.	3147	221	22	3390
	2024.	3127	220	22	3369
Adóalanyok száma január 1-jén (db)	2023.	2376	179	22	2577
	2024.	2378	182	22	2582

Forrás: Az Önkormányzat és a Hivatal tanúsítványokon megadott adatai alapján ÁSZ saját szerkesztés

FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK

A jelentéstervezetet a Számvevőszék 15 napos észrevételezésre megküldte az ellenőrzött szervezetek vezetőinek az ÁSZ tv. 29. §[†] (1) bekezdése előírásának megfelelően.

Az ellenőrzött szervezetek vezetői a jelentéstervezet megállapításaira nem tettek észrevételt.

[†] 29. § (1) Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg.

(2) Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

(3) Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

¹ Önkormányzat	Balatonvilágos Község Önkormányzata
² ÁSZ	Állami Számvevőszék
³ adórendelet	Balatonvilágos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2022. (XI. 30.) önkormányzati rendelete a helyi adókról
⁴ adóhatóság	Siófoki Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője mint önkormányzati adóhatóság
⁵ ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
⁶ ASP	Az önkormányzati feladatellátást támogató, számítástechnikai hálózaton keresztül távoli alkalmazásslolgáltatást nyújtó elektronikus információs rendszer (Application Service Provider)
⁷ KGR-K11	A Magyar Államkincstár egyik alapfeladataként működtetett államháztartás információs rendszer eleme, számviteli adatgyűjtő rendszer, amely az államháztartás egészének aktuális vagyoni és pénzügyi helyzetéről gyűjt adatokat a pénzügyi kormányzat számára.
⁸ TEIR	Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer
⁹ Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
¹⁰ Möt.v.	2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
¹¹ Htv.	1990. évi C. törvény a helyi adókról
¹² Hatásköri tv.	1991. évi XX. törvény a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről
¹³ Air.	2017. évi CLI. törvény az adóigazgatási rendtartásról
¹⁴ jegyző	Siófoki Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője
¹⁵ Hivatal	Siófoki Közös Önkormányzati Hivatal
¹⁶ zárszámadási rendelet _{1,3}	1.: Balatonvilágos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2021. (V. 28.) önkormányzati rendelete a 2020. évi pénzügyi terv végrehajtásáról 2.: Balatonvilágos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2022. (V. 26.) önkormányzati rendelete a 2021. évi költségvetés végrehajtásáról 3.: Balatonvilágos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2023. (V. 30.) önkormányzati rendelete a 2022. évi költségvetés végrehajtásáról
¹⁷ adóelőny	Az adóalap vagy az adó csökkentését eredményező helyzet (adómentesség, adókedvezmény)
¹⁸ Jat.	2010. évi CXXX. törvény a jogalkotásról
¹⁹ Art.	2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről
²⁰ társasági rendszer	A szervezeti hatékonyságot növelő speciális térbeli információs eszközök, rendszerek, amelyek segítségével egyetlen rendszerbe integrálhatóak a térbeli és a leíró információk, valamint alkalmas keretet biztosít a földrajzi adatok adózási szempontú elemzéséhez
²¹ Eüsztv.	2015. évi CCXXII. törvény az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól
²² Avt.	2017. évi CLIII. törvény az adóhatóság által fogantatosítandó végrehajtási eljárásról
²³ NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
²⁴ Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
²⁵ 15/2019. (XII. 7.) PM rendelet	15/2019. (XII. 7.) PM rendelet a kormányzati funkciók és államháztartási szakágazatok osztályozási rendjéről
²⁶ Stabilitási tv.	2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
²⁷ Itv.	1990. évi XCIII. törvény az illetékekről
²⁸ 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet	465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet az adóigazgatási eljárás részletszabályairól
²⁹ 451/2016 (XII. 19.) Korm. rendelet	451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet az elektronikus ügyintézés részletszabályairól
³⁰ 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet	335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Csere János u. 10. | 1364 Budapest 4., Pf. 54
www.asz.hu | szamvevoszek@asz.hu
telefon: +36 1 484 9100